

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2083/2021
22.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић, Гордане Комненић, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији су пуномоћници Александар Маринковић, адвокат из ... и Милан Петровић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Електропривреда Србије“ из Београда, кога заступа Александар Будалић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 183/21 од 29.01.2021. године, у седници одржаној 22.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 183/21 од 29.01.2021. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 183/21 од 29.01.2021. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 795/17 од 23.09.2020. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени ЈП „Електропривреда Србије“ да јој на име накнаде штете због мање исплаћене зараде за период од марта 2014. године са јануаром 2015. године исплати 118.481,07 динара са припадајућом каматом, као и да у име и за рачун тужиоца надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање запослених уплати припадајуће доприносе за исти период, и захтев којим је тражила да се обавезе тужени да јој накнади трошкове парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 72.848,10 динара у року од 15 дана од пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 795/17 од 23.09.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име накнаде штете због мање исплаћене зараде за период од марта 2014. до јануара 2015. године исплати новчане износе по месецима са законском затезном каматом и датумом каматног почетка ближе описаног у том делу изреке. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да на износе досуђене ставом првим изреке, Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање у име тужиље плати

припадајуће доприносе по основу пензијског и инвалидског осигурања у складу са важећим основицама за обрачун доприноса у тренутку уплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 183/21 од 29.01.2021. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права на основу члана 404. ЗПП.

Одлучујући о изузетној дозвољености ревизије у смислу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да су испуњени услови за одлучивање о ревизији туженог као изузетно дозвољеној због уједначавања судске праксе.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужиља је до 31.12.2013. године била у радном односу код привредног друштва „Колубара метал“ ДОО када је ово привредно друштво статусном променом припојено привредном друштву РБ „Колубара“ ДОО Лазаревац. Овде тужени је правни следбеник друштва стицаоца РБ „Колубара“ ДОО Лазаревац. Одредбом члана 11. Уговора о припајању одређено је да је друштво стицалац као послодавац следбеник дужан да за запослене друштва преносиоца примењује Општи акт друштва преносиоца – послодавца претходника најмање годину дана од дана извршене статусне промене – промене послодавца у складу са чланом 150. Закона о раду. У периоду од марта 2014. до јануара 2015. године, послодавац следбеник је на основу Споразума закљученим са синдикатом утврђивао посебну цену радног сата за огранак „Колубара метал“ у нижој вредности од вредности цене рада одређене за остале запослене. Утужени износи представљају разлику између зараде исплаћене тужиљи и зараде обрачунате по цени радног часа одређеној за остале запослене код послодавца следбеника, чија висина је утврђена на основу резултата вештачења од стране вештака економско-финансијске струке.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је тужбени захтев тужиље основан, јер је Колективни уговор предузећа „Колубара метал“ доо Вреоци од 21.09.2009. године у члану 31. предвидео да се основна зарада запосленог утврђује на основу коефицијента посла радног места, вредности радног часа и месечног фонда остварених сати рада. Чланом 32. је прописано да се вредност радног часа за текућу годину утврђује се за сваки месец у висини вредности радног часа за најједноставнији рад који се примењује код оснивача ПД РБ „Колубара“, а евентуално већу вредност могу уговорне стране накнадно уговорити. Колективним уговором истог предузећа од 27.07.2012. године прописано је да се примењује на све запослене и да се закључује на период од 3 године. Запосленима преузетим из ПД „Колубара метал“ доо као и тужиоцу у спорном периоду обрачунавана је и исплаћивана зарада применом мање вредности рада у односу на вредност радног часа

за обрачун зараде запосленима у ПД РБ „Колубара“ што је супротно одредбама Колективног уговора ПД „Колубара метал“ који је послодавац следбеник и дужан да примењује још годину дана након припајања. По мишљењу нижестепених судова након статусне промене РБ „Колубара“ није имало овлашћење да споразумом уговара мању, већ само већу цену рада, а околност да је претходни послодавац пре статусне промене уговарао нижу вредност радног часа не представља извињавајућу околност због које је послодавац морао да поступа на идентичан начин, већ је послодавац следбеник у складу са чланом 150. Закона о раду имао могућност да измени општи акт, посебни колективни уговор и да закључи нови колективни уговор или изједначи коефицијенте радних места и на тај начин изједначи запосленима зараде за обављен исти рад, као што је и након утуженог периода урадио у фебруару 2015. године.

Становиште нижестепених судова није правилно.

Одредбом члана 147. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05... 75/14), прописано је да у случају статусне промене, односно промене послодавца у складу са законом послодавац следбеник преузима од послодавца претходника општи акт и све уговоре о раду који важе на дан промене послодавца. Према одредби члана 150. истог Закона, послодавац следбеник дужан је да примењује општи акт послодавца претходника најмање годину дана од дана промене послодавца, осим ако пре истека тог рока: 1) истекне време на које је закључен колективни уговор код послодавца претходника; 2) код послодавца следбеника буде закључен нови колективни уговор.

У конкретном случају након извршене статусне промене припајањем ПД „Колубара метал“ ДОО туженом, послодавац следбеник је на основу члана 11. Уговора о припајању на запослене припојеног предузећа примењивао опште акте „Колубара метал“ још годину дана (од 01.01.2014. године – 01.02.2015. године).

Одредбом члана 33. став 1. Колективног уговора предвиђено је да се вредност радног часа за текућу годину утврђује за сваки месец у висини вредности радног часа за најједноставнији рад, који се примењује код оснивача ПД РБ „Колубара“ д.о.о. Лазаревац, а евентуалну већу вредност, уговорне стране могу споразумно накнадно утврдити. Према ставу 3. истог члана, ако се у току календарске године битно промене околности на основу којих је утврђена вредност радног часа за најједноставнији рад, уговорне стране ће га споразумно променити. Ова одредба је давала могућност да се вредност радног часа одређује у висини и у нижем износу од цене рада код туженог и то на основу споразума са синдикатом.

У конкретном случају, након извршене статусне промене припајања ПД „Колубара Метал“ д.о.о. туженом ПД РБ „Колубара“ д.о.о, послодавац следбеник је сходно одредби члана 11. Уговора о припајању, на запослене припојеног предузећа примењивао опште акте „Колубаре Метал“ д.о.о. још годину дана, у периоду од 01.01.2014. до 01.02.2015. године, у складу са чланом 150. Закона о раду. Одредбом члана 33. став 3. Колективног уговора „Колубара Метал“, који је тужени као послодавац следбеник наставио да примењује у наведеном периоду био је уређен начин одређивања вредности радног часа запослених у случају промењених околности. Вредност радног часа запослених у Огранку „Колубара Метал“ је утврђивана за сваки појединачан месец у спорном периоду на основу сагласних изјава представника запослених у синдикату и директора туженог послодавца следбеника. Закључени

споразуми су пуноважни (нису оспоравани, нити утврђени ништавим), па они производе правно дејство за све стране у поступку (и за тужиоца и за туженог). По оцени ревизијског суда, тужила се не може основано позивати на повреду начела из члана 104. став 2. и 3. Закона о раду у ситуацији када су вредност радног часа споразумно одређивали представници синдиката и тужени, послодавац следбеник, ком приликом су били у ситуацији да ту вредност одреде у висини која се примењивала на запослене код послодавца следбеника (представницима синдиката је вредност радног часа морала бити позната), што нису учинили.

На основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Туженом су на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. ЗПП досуђени трошкови поступка и то за: састав ревизије у износу од 12.000,00 динара, судску таксу за ревизију у износу од 24.339,24 динара и судску таксу за одлуку по ревизији у износу од 36.508,86 динара, одмерени према важећој АТ и ТТ. Трошкови првостепеног и другостепеног поступка туженог нису досуђени јер они нису ни тражени ни опредељени (члан 163. ст.2. и 3. ЗПП).

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић